

Spolupráce samosprávy, školy a OSPOD

Práva dětí jsou na prvním místě

Děti nedokážou ovlivnit, v jakém prostředí vyrůstají a ani to, co se kolem nich děje. Naopak, chování dětí je výrazně ovlivněno jejich nejbližším okolím. Život přináší řadu těžkých a složitých situací, vždy ale musíme myslet na to, že na prvním místě jsou práva dětí. I proto jsme se rozhodli, že jim věnujeme jedno celé číslo našeho Newsletteru.

Rádi bychom vám ve stručnosti představili systém ochrany dětí. Blíže se pak zaměříme na role jednotlivých aktérů, kteří do něj v určité chvíli vstupují.

Školy a pedagogičtí pracovníci jsou důležitou součástí systému a jejich role je pro ochranu práv dětí nezastupitelná. Vždyť děti ve škole tráví velmi podstatnou část svého mládí. Naším cílem by proto měla být škola, která je pro žáka stabilním, předvídatelným a ideálně rodinným prostředím. Dítě by mělo vědět, že kdyby mu bylo nejhůř, tak právě v jeho škole existují lidé, kteří ho vyslechnou a dokážou mu pomoci.

Protože se blíží konec prázdnin, v závěru tohoto vydání bychom vás rádi pozvali na Rozloučení s prázdninami a zároveň na Den náborů. Dvě významné akce, bez kterých už by se začátek školního roku v Brně už ani neobešel.

Všem pedagogům, rodičům i dětem přeji povedený a radostný školní rok 2021/22. Ať je šťastný a veselý. ☺

Mgr. Jaroslav Suchý
radní města Brna pro školství a sport,
místopředseda Řídicího výboru MAP Brno

Systém ochrany práv dětí

Pro růst každého dítěte je nejdůležitější jeho nejbližší okolí, kde nachází bezpečí a jistotu. Pro většinu dětí je takovým prostředím rodina, případně nejbližší příbuzenstvo nebo rodinní přátelé. V tomto prostředí by také mělo primárně docházet k ochraně práv dětí. Kromě rodiny a nejbližší komunity vstupují do ochrany dětí také školy, samosprávy, různé poradenské a odborné sociální služby nebo Orgány sociálně právní ochrany dětí - tzv. OSPOD. Každý z těchto subjektů má v ochraně práv svoje místo a vykonává svou roli. OSPOD stojí na pomyslném vrcholu pyramidy a přichází na řadu až v těch nejnutnějších případech.

OSPOD a jeho role

OSPOD je tu pro ohrožené děti. Jeho zřízení vyplývá ze závazku ČR poskytovat zvláštní ochranu zranitelným cílovým skupinám, který je definován Úmluvou o právech dítěte a Listině základních práv a svobod.

OSPOD jako orgán veřejné správy smí činit pouze to, co je mu zákonem dovoleno. Činnost OSPOD upravuje především zákon 359/1999 Sb. nebo správní řád. Orgány sociálně-právní ochrany dětí jsou také vázány přísnou mlčenlivostí.

Sociálně-právní ochrana se zaměřuje zejména na děti,

a) jejichž rodiče

1. zemřeli,
2. neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, nebo
3. nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti;

b) které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřením dítěte do její výchovy;

c) které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženi závislostí, živí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky podle zákona upravujícího přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití;

d) které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte;

e) na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;

f) které jsou na základě žádostí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umísťovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařízeních trvá déle než 6 měsíců;

g) které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami;

h) které jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylanty nebo osobami požívajícími doplňkové ochrany, a které se na území České republiky nacházejí bez doprovodu rodičů nebo jiných osob odpovědných za jejich výchovu;

pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

OSPOD a jeho role v rámci prevence

Důležitou rolí, kterou OSPOD má, je prevence. Prevence spočívá především v mapování ohrožených dětí, poskytování odborné pomoci a vyhodnocování konkrétních případů. **Obrátit se na OSPOD neznamená vždy intervenci do rodiny.**

- ❖ vyhledávání ohrožených dětí
- ❖ poskytování poradenství dětem a rodičům
- ❖ poskytování a zprostředkování odborné pomoci
- ❖ vyhodnocování situace dítěte
- ❖ případové konference

Role OSPOD ve vyhledávání ohrožených dětí a přijímání podnětů

- ❖ Státní orgány, pověřené osoby, školy, školská zařízení a poskytovatelé zdravotních služeb, popřípadě další zařízení určená pro děti, **jsou povinni oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností** skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti, na které se vztahuje sociálně-právní ochrana, a to bez zbytečného odkladu poté, kdy se o takové skutečnosti dozví.
- ❖ Pokud o to ten, kdo učinil oznámení podle věty první, požádá, obecní úřad obce s rozšířenou působností ho informuje ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy oznámení obdržel, zda na základě skutečností uvedených v oznámení shledal či neshledal, že jde o dítě, na které se vztahuje sociálně-právní ochrana.
- ❖ **Odůvodněné oznámení není volba, ale povinnost.**

Po oznámení OSPOD vyhodnotí situaci dítěte

- ❖ Pokud se nejedná o ohrožené dítě, poskytne OSPOD rodičům nebo přímo dítěti základní odbornou pomoc a poradenství. OSPOD zprostředkuje odborné služby pro rodinu včetně úzké spolupráce se školou, apod.
- ❖ **Pokud se jedná o ohrožené dítě,** provede OSPOD podrobné vyhodnocení jeho situace a sestaví tzv. IPOD - Individuální plán ochrany dítěte. Poté OSPOD zahájí výkon Sociálně-právní ochrany dítěte a založí spís. OSPOD je oprávněn využívat v zájmu dítěte všech nástrojů SPOD.
- ❖ Do spolupráce s OSPOD se škola může aktivně zapojit i bez výzvy, nabízet součinnost, informace. Vždy je preferována osobní forma komunikace.

Role školy

- ❖ OSPOD má právo během provádění šetření navštěvovat dítě v místě, kde se právě nachází, a to včetně školy. Může s dítětem hovořit bez přítomnosti dalších osob i bez vědomí rodičů. OSPOD má také právo vstupovat do domácností.
- ❖ Škola v tomto jednání nikterak nebrání. Je povinností školy umožnit takový rozhovor, zajistit pro něj vhodné a bezpečné prostředí. Škola musí také zajistit podporu dítěte před rozhovorem i po rozhovoru, ideálně prostřednictvím důvěrné osoby dítěte, která dokáže dítě vyslechnout.
- ❖ Škola nesmí překračovat svou roli a začít vyšetřovat.
- ❖ Škola je také součinná při tvorbě individuálního plánu ochrany dítěte a přijímá spoluodpovědnost za plnění nastavených opatření
- ❖ Škola by měla budovat prostředí důvěry a bezpečí, mapovat síť služeb v oblasti sociálně-právní ochrany dětí a prohlubovat vztahy mezi školou a rodinou.

Rozloučení s prázdninami a hurá do školy! Nezapomeňte na Den náborů

Poslední prázdninový víkend již tradičně patří Rozloučení s prázdninami na Riviéře. I letos na všechny, kteří se rozhodnou loučit se s prázdninami právě na Riviéře, čeká bohatý program. Hned následující víkend pak bude patřit sportu. Na Kraví hoře se uskuteční další ročník Dne náborů, který letos doplní i Den sportu ve sportovním areálu na Vodově.

Od 28. do 29. srpna se na Riviéře uskuteční Rozloučení s prázdninami. Víkend nejen pro děti, ale i pro jejich rodiče, nabídne bohaté kulturní i sportovní vyžití. Návštěvníci se mohou těšit na vystoupení zpěváka Pavla Callty, tanečnice Veroniky Lálové, stand-up komika Miloše Knora nebo dětského baviče Michala Nesvadby. Věříme, že dětem touto cestou dokážeme zpříjemnit blížící se zahájení školního roku. Doufáme, že Rozloučení s prázdninami, které se koná poslední srpnový víkend, bude zároveň i symbolickým rozloučením se stávajícím školním rokem, který se odehrál ve zvláštním, distančním režimu.

Sobota 28. 8. 2021

10:30 Mažoretky LASSIES Brno
11:00 Kouzelník Stanislav Jílek
12:00 Akvabely Tesla
12:45 Honza Onder a DSP Kometa
14:00 Miloš Knor
14:30 Ritmo Factory, brazilské tanečnice a Veronika Lálová
14:50 Mažoretky LASSIES Brno
15:00 Schola Artist
15:15 Michal Nesvadba
16:00 Ritmo Factory, brazilské tanečnice a Veronika Lálová
16:30 Golden Delicious
18:00 DJ Las

Neděle 29. 8. 2021

11:30 B-Fresh
12:00 Hudební pohádka Jak se Barborka zatoulala
13:30 Mažoretky LASSIES Brno
14:00 Heidi Janků a Heidiband
15:30 B-Fresh
16:00 Kru Kru voices
17:30 Mažoretky LASSIES Brno
18:00 Pavel Callta

Hned následující týden bude zase patřit sportu. Den náborů a Den sportu mají za cíl seznámit Brňany, rodiče a hlavně děti s možnostmi sportovního vyžití ve městě. Představí se zde brněnské sportovní kluby nebo různé sportovní kroužky na základních školách.

Při Dni náborů na Kraví hoře se budou **v sobotu 4. září** prezentovat jednotlivé sportovní kluby. Děti a mládež si řadu aktivit také přímo vyzkoušejí. V loňském roce si akci nenechalo ujít téměř 6 tisíc lidí a věřím, že i letos se tu setkáme s množstvím návštěvníků. Chceme touto formou přilákat co nejvíce dětí a mládeže ke sportování a zároveň podpořit rozšiřování členské základny sportovních klubů. Letos má pořádající městská společnost STAREZ–SPORT **potvrzenou účast 114 klubů**, které se zaměřují na více než 50 sportovních odvětví. **V neděli 5. září** se pak uskuteční Den sportu ve sportovním areálu na Vodově v Králově Poli. Na návštěvníky zde budou čekat vedle rozmanitých sportů a her také soutěže o ceny a mnoho dalšího.

Mgr. Petr Hladík
1. náměstek primátorky města Brna
předseda Řídícího výboru MAP Brno

Pro více informací o projektu MAP Brno II sledujte naši facebookovou stránku nebo web Odboru školství a mládeže Magistrátu města Brna.

Facebook - <https://www.facebook.com/mapBrno/> ; Web OŠML - <http://bit.ly/brno-odbor-skolstvi>

Kontaktní údaje:

map2brno@gmail.com

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Místní akční plán rozvoje vzdělávání ve městě Brně II

reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0011817
Statutární město Brno, Magistrát města Brna
Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno